

Nagyatád Város Jegyzőjétől

Ügyiratszám: JE/9-4/2023.

B E S Z Á M O L Ó

Nagyatád Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Bizottsága
2023. május 2-i ülésére

az önkormányzati adóhatóság 2022. évi tevékenységéről és a hatáskörébe tartozó adóbevételek alakulásáról

Tisztelt Gazdasági Bizottság!

Az önkormányzat képviselő-testületének egyik alapjoga, hogy a helyi adóztatást szabályozza. A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) biztosítja az önkormányzatok adó-megállapítási jogát, amely alapján, szuverén módon dönthetnek arról, hogy a feladataik ellátásához szükséges anyagi erőforrásokat milyen jellegű és mértékű helyi adóval teremtik meg, a helyi sajátosságok, körülmények figyelembevételével.

A törvény felhatalmazza a települési önkormányzat képviselő-testületét arra, hogy rendelettel a törvényben meghatározott felső határookra figyelemmel az illetékességi területén vagyoni típusú adókat, kommunális jellegű adókat, helyi iparüzési adót és települési adót vezessen be.

Nagyatád Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2019. év végén felülvizsgálta a helyi adók mértékeit, a helyi sajátosságokat, az adózók teherviselő képességét és a törvényben meghatározott felső határookra figyelemmel 2020. január 1-jei hatállyal módosította adórendeleteit:

- a lakás, a lakásbérleti jog, üdülő, lakótelek után 12.000 Ft,
- a garázs, a gazdasági célú építmény és a gazdasági célú telek után 6.000 Ft magánszemély kommunális adóját kell fizetni évente.
- építményadó vonatkozásában a tényleges használati mód alapján differenciált adómértékeket állapított meg.

A 2022. évre a helyi adómértékeken nem változtatott, a Gazdaságvédelmi Akcióterv korlátozásai következtében nem is változtatható a Képviselő-testület.

A következőkben bemutatjuk az önkormányzati adóhatóság 2022. évben ellátott feladatait, a Nagyatád Város Önkormányzata illetékességi területén bevezetett helyi adók rendszerét és a fontosabb mutatószámokat.

2022. adóévben a helyi adó mértékek törvényi felső határa és adómaximuma és a Nagyatád Város illetékességi területén bevezetett adómértékek:

	Törvényi felső határ	Adómaximum	Nagyatádi adómértékek
Építményadó	1 100	2 018,0	400; 600; 1 400; 1 600; 1 900 Ft/m ²
Telekadó*	200	366,9	- Ft/m ²
Magánszemély kommunális adója	17 000	31 187,4	6 000; 12 000 Ft/adótárgy
Idegenforgalmi adó	300	550,3	400 Ft/fő/vendégéjszaka
Helyi iparüzési adó	2	2,0	2 %

* Nagyatád Város Önkormányzata illetékességi területén nincs bevezetve

Az önkormányzati adóhatóság feladatkörébe tartoznak a **helyi adók** (építményadó, magánszemély kommunális adója, idegenforgalmi adó, helyi iparüzési adó) és az **önkormányzatok által kezelt központi adó** (talajterhelési díj).

A helyi adók esetében a képviselő-testület befolyásolhatja az adók alanyi körét, alapját, mértékét, illetve feltételekkel kedvezményeket, mentességeket adhat; a szabadon felhasználható bevételek „saját bevétel” képeznek.

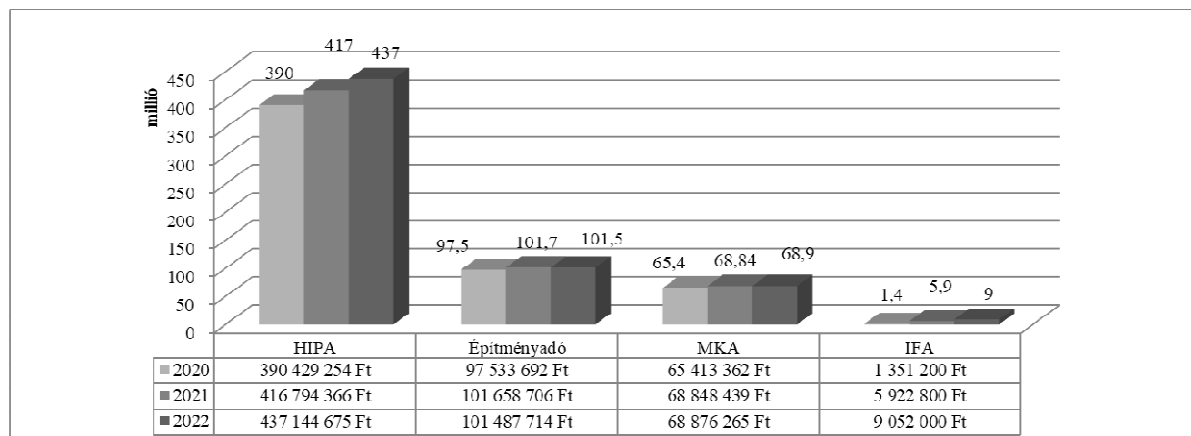
Az önkormányzatok által kezelt központi adó a talajterhelési díj, valamint az adózás rendjéről szóló törvény alapján az adózók által elmulasztott adókötelezettségek után megállapított jogkövetkezmények (késedelmi pótlék, mulasztási bírság, önellenőrzési pótlék, adóbírság) 100%-a szintén saját bevétel.

Az önkormányzat saját bevételei adószámlánként

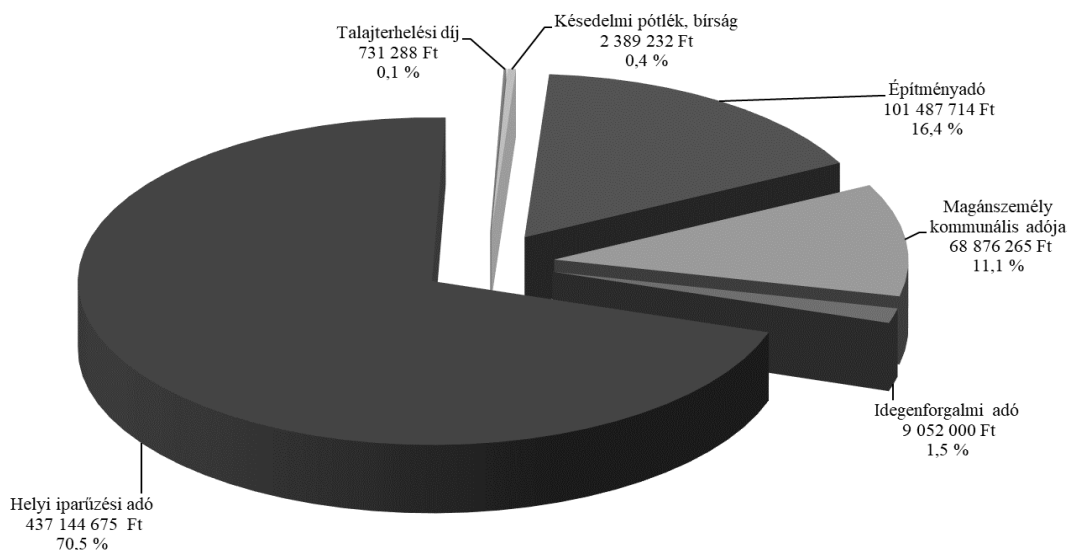
Adószámlák elnevezése	2019. év	2020. év	2021. év	2022. év
Építményadó	97 381 493 Ft	97 533 692 Ft	101 658 706 Ft	101 487 714 Ft
Magánszemély kommunális adója	49 765 430 Ft	65 413 362 Ft	68 848 439 Ft	68 876 265 Ft
Idegenforgalmi adó	6 907 564 Ft	1 351 200 Ft	5 922 800 Ft	9 052 000 Ft
Helyi iparüzési adó	438 153 925 Ft	390 429 254 Ft	416 794 366 Ft	437 144 675 Ft
Késedelmi pótlék	662 439 Ft	1 249 608 Ft	1 542 224 Ft	2 198 187 Ft
Bírság	681 219 Ft	463 505 Ft	99 710 Ft	191 045 Ft
Talajterhelési díj	515 883 Ft	448 474 Ft	451 703 Ft	731 288 Ft
Összesen:	594 067 953 Ft	556 889 095 Ft	595 317 948 Ft	619 681 174 Ft
Változás az előző évhez képest		-37 178 858 Ft	38 428 853 Ft	24 363 226 Ft

A helyi adóbevételek változását az adónemek részletezésénél mutatjuk be.

Helyi adóbevételek alakulása 2020-2021-2022. adóévben

A 2022. évi önkormányzati adóbevételek összetétele adónemenként

Az ábra tükrözi a helyi adók egymáshoz viszonyított arányát és a helyi iparüzési adó jelentőségét a saját bevételeken belül.

ÉPÍTMÉNYADÓ

A Képviselő-testület immár 10 éve, 2012. január 1-től Nagyatád Város illetékességi területére bevezette az építményadót, amely kiterjed az önkormányzat illetékességi területén lévő nem lakás céljára szolgáló építményekre, épületrészekre és a nem magánszemély tulajdonában álló lakásra. Az adó alanya az építmény tulajdonosa.

A termelési célú építmények után 400 Ft/m², a kereskedelmi célú építmények után 600 Ft/m², az építményadó rendeletben körülhatárolt területen kívül fekvő 600 m² vagy annál nagyobb alapterületű kereskedelmi egység esetén 1.400 Ft/m² az adó mértéke. A tényleges használati mód alapján hitelintézeti, pénzügyi vállalkozási tevékenység, üzemanyagtöltő állomás céljára használt épület esetén 1.600 Ft/m², a villamos energia- és földgáz egyetemes szolgáltatói, kereskedői és elosztó hálózati engedélyes tevékenységet ellátó irodák, a dohányáru-kiskereskedelmi üzletek, valamint a kizárólag szerencsejáték, fogadási tevékenység céljára használt épületek, épületrészek építményadó mértéke 1.900 Ft/m²/év.

Az építményadó mértékek változása a bevezetésétől:

Megnevezés	Ft/ m ²				
	2012.	2013-2017.	2018.	2019.	2020-tól
termelési célú	300	400	400	400	400
kereskedelmi célú	400	500	500	500	600
-ebből a rendeletben körülhatárolt területen kívül fekvő 600 m ² feletti	400	800	800	1 200	1 400
hitelintézeti, pénzügyi vállalkozási tevékenység, üzemanyagtöltő állomás	400	800	800	1 200	1 600
villamosenergia és földgáz egyetemes szolgáltató, dohánybolt, szerencsejáték	400	500	1 800	1 800	1 900
reklámhordozó	-	-	9 000	9 000	-

**Az építményadó adótárgyak száma, az adózott terület nagysága
és az éves adókiivetés összege**

	db		alapterület m ²		kivetett adó Ft	
	2021. év	2022. év	2021. év	2022. év	2021. év	2022. év
I. termelési célú	299	302	155 672,55	157 100,43	61 897 657	62 436 845
II. kereskedelmi célú	343	340	48 162,01	47 985,35	39 467 131	39 279 607
-ebből 1.400 és 1.600 Ft-os adómértékű	15	15	15 106,34	15 102,34	21 433 800	21 428 200
-ebből 1.900 Ft-os adómértékű	9	8	310,89	278,33	590 691	528 827
Összesen:	642	642	203 834,56	205 085,78	101 364 788	101 716 452

A I. termelési célú adótárgyak összes alapterületének nagysága és fajtája szerinti összetételét az alábbi táblázat mutatja be:

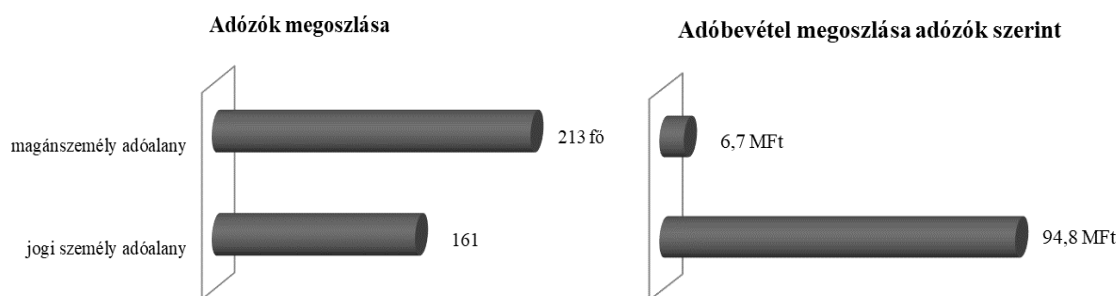
építmény fajtája	db		alapterület m ²		kivetett adó Ft	
	2021. év	2022. év	2021. év	2022. év	2021. év	2022. év
üzem, üzemcsarnok, gyár	40	41	84 763,52	85 499,80	33 444 208	33 699 068
műhely szerviz	42	41	10 131,92	10 099,24	4 033 168	4 027 696
garázs, gépjárműtároló	12	12	677,35	677,35	270 940	270 940
raktár	115	116	33 967,92	34 453,69	13 478 377	13 672 685
hűtőház	1	1	360,00	360,00	144 000	144 000
egyéb	61	63	18 267,63	18 583,41	8 034 400	8 160 800
lakás	28	28	7504,21	7426,94	2 492 564	2 461 656
összesen	299	302	155 672,55	157 100,43	61 897 657	62 436 845

A 642 adótárgyból 302 db termelési célból kerül hasznosításra. Ebből 41 db az üzem, üzemcsarnok, gyár, melyek kivetett adója 33.699.068 Ft, ebből származik az építményadó 33 %-a.

A II. kereskedelmi típusú adótárgyak (kereskedelmi üzlet, bolt, abc, üzletlánc, bisztró, söröző, étterem, cukrászda, fagylaltozó, vendéglő, presszó, iroda, rendelő, gyógyszertár, apartman, szálloda, panzió, hotel, szálló, vendégház) az alábbi összetétel szerint adóznak:

építmény fajtája	db		alapterület m ²		kivetett adó Ft	
	2021. év	2022. év	2021. év	2022. év	2021. év	2022. év
üzlet, bolt, abc, áruház, üzletlánc	187	186	30 129,89	30 109,10	25 141 474	25 129 000
bisztró, borozó, söröző, étterem, cukrászda	25	24	2 841,47	2 751,47	1 564 482	1 474 482
iroda, műterem	78	79	7 597,94	8 044,94	6 058 372	6 858 572
rendelő, kórház, gyógyszertár	10	11	843,53	898,53	506 118	539 118
szállásépület (apartman, szálloda, panzió, stb.)	22	21	4 071,10	4 104,79	2 924 260	2 944 474
egyéb	21	19	2 678,08	2 076,52	3 272 425	2 333 961
összesen	343	340	48 162,01	47 985,35	39 467 131	39 279 607

A 642 adótárgyból 340 db kereskedelmi célból hasznosul. Az adótárgyak több mint fele kereskedelmi egység, ezzel szemben az építményadó bevételnek 38,6 %-a folyik be ilyen típusú adótárgyakból.

373 adóalany fizette meg a 642 adótárgy után befolyt 101,5 MFt építményadót. Az adózók 42 %-a jogi személy. Az építményadó bevétel 92 %-át a 161 jogi személy (gazdasági társaság) teljesítette.

MAGÁNSZEMÉLY KOMMUNÁLIS ADÓJA

Nagyatád Város Önkormányzata a helyi adó rendszerén belül a kommunális jellegű adók közül a magánszemély kommunális adóját és a tartózkodás utáni idegenforgalmi adót vezette be. A magánszemély kommunális adójának alanya az építmény, a telek vagyoni értékű jog jogosítottja, tulajdonosa, illetve a nem magánszemély tulajdonában álló lakás bérlője.

2020. évtől a garázs, gazdasági építmény, gazdasági célú telek után 6.000 Ft, a lakás, lakásbérleti jog, üdülő, lakótelek után 12.000 Ft az adó mértéke évente.

Az alábbi táblázat bemutatja az adótárgyak típusát, számát és az adókiivetés összegét:

	2022. év	
	db	Ft
lakás	4 715	55 963 646
garázs	1 236	7 350 000
lakásbérlemény	146	1 728 000
gazdasági célú építmény	170	991 500
lakótelek	59	699 000
gazdasági célú telek	190	1 131 000
összesen	6 516	67 863 146
adóalanyok száma	4893	

A 2020. évtől hatályos 33 %-os adóemelést elfogadta Nagyatád város lakossága, az adómértékek emelése ellenére az adózási morál nem változott az elmúlt években.

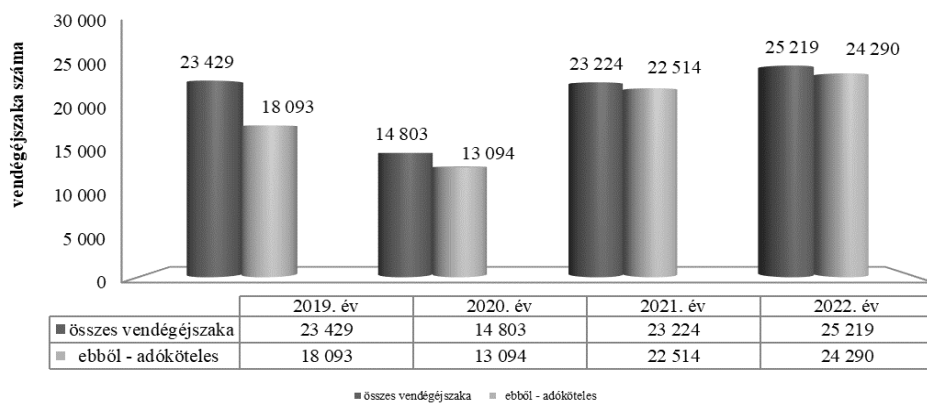
IDEGENFORGALMI ADÓ

Célja az idegenforgalom növekedésével együtt járó igények kielégítéséhez szükséges anyagi fedezet biztosítása. Az adó alanya, az a magánszemély, aki nem állandó lakosként az önkormányzat illetékességi területén legalább egy vendégéjszakát eltölt. Az adó jellegzetessége az, hogy nem az itt tartózkodó magánszemélynek kell bevallania és befizetnie, hanem a szállásadó kötelezettsége az adó beszedése, majd tárgyhót követő hó 15-ig összesítve kell a beszedett adót bevallania és befizetnie. Az adó mértéke vendégéjszakánként 400 Ft. A Htv. az adókötelezettség alól életkorhoz, illetve munkavégzéshez kapcsolódó mentességeket biztosít.

Idegenforgalmi adóbevallások adatai				
	2019. év	2020. év	2021. év	2022. év
összes vendégéjszaka	23 429	14 803	23 224	25 219
ebből - adóköteles	18 093	13 094	22 514	24 290
- mentes	5 336	1 709	710	929
bevallott adó	7 237 200 Ft	1 238 800 Ft	9 005 600 Ft	9 716 000 Ft
befolyt adó	6 907 564 Ft	1 351 200 Ft	5 922 800 Ft	9 052 000 Ft
adóévben kieső bevétel támogatása		4 105 600 Ft		
költségvetési támogatás	6 068 400 Ft	2 569 041 Ft		
összes bevétel	12 975 964 Ft	8 025 841 Ft	5 922 800 Ft	9 052 000 Ft

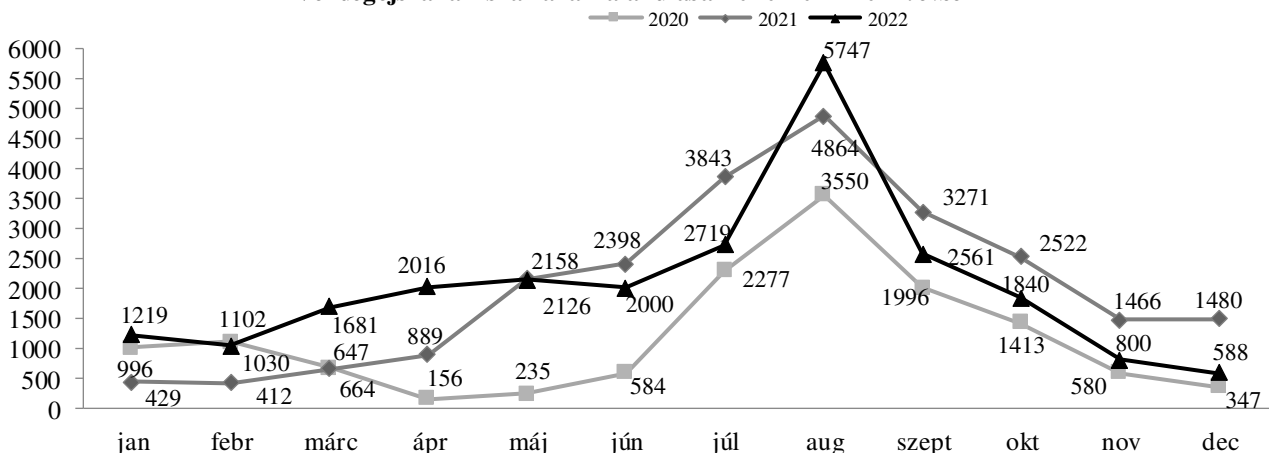
A koronavírus-járvány 2020. évi megjelenése - a helyi adók közül - az iparüzési és az idegenforgalmi adóbevételekre volt hatással. 2020. évben jelentős mértékben visszaesett a vendégéjszakák száma. Az ágazat újjáélesztése érdekében 2020. április 26-tól 2021. június 30-ig az idegenforgalmi adót nem kellett a vendégek után megfizetni, azonban a szállásadók adóbevallási kötelezettsége megmaradt a vendégéjszakák számára vonatkozóan. A Kormány az így kieső adót támogatásként biztosította. 2020. április 26. napjáig élt a költségvetési törvényben szabályozott azon támogatás, hogy minden beszedett idegenforgalmi adó-forintra 1 Ft támogatást juttatott az önkormányzatoknak.

Vendégéjszakák alakulása

2022-re visszatért az idegenforgalom a korábbi mutatókhoz, a vendégéjszakák száma a 2019. évihez képest 8 %-kal, az adóköteles vendégéjszakák száma 34 %-kal emelkedett.

Vendégéjszakák számának alakulása 2020-2021-2022. évben

A koronavírus-járvány 2020. márciusi megjelenésétől meredeken csökkent a vendégéjszakák száma, a nyári hónapokban kismértékű növekedést követően az augusztusi vendégforgalom alig maradt el a 2019. évitől. Majd 2020. november 11-től 2021. május 1-ig, amikortól csak üzleti célból lehetett szálláshelyen megszállni, ismét nagymértékben visszaesett a vendégéjszakák száma.

A 2022. évben (fekete adatsor) a vendégéjszakák száma augusztus hónapban kiugróan magas az országos Extrememan versenynek köszönhetően.

HELYI IPARÚZÉSI ADÓ

I. Az önkormányzat adóerőképessége

A települések adóerőképessége fontos szerepet játszik az önkormányzatok támogatási rendszerében. Az adóerőképesség a települések jövedelemtermelő-képessége összehasonlítására szolgáló mutató, amelynek meghatározása során a településen adózók bevallott iparüzési adóalapját alapul véve, egy egységes mértékkel (1,4 %) számolva megkapjuk a település adóerőképességét.

Az adóerőképesség 1 főre jutó összegétől függ

- az önkormányzat működési támogatása elvonásának mértéke,
- a szociális és más feladatellátás támogatási hányada,
- a gyermekétkeztetésre kapott támogatás megállapítása,
- a rászoruló gyermekek szünidei étkeztetésének támogatás-mértéke,
- a minimálbér és a garantált bérminimum növekedéséhez, a központi hozzájárulás összege,
- a bölcsőde üzemeltetési támogatásának mértéke,
- a pályázatok, működési és fejlesztési támogatások hányada,
- a szolidaritási hozzájárulás mértéke.

Nagyatád Város adóerőképességének alakulása

Adóerőképesség időpontja	Adóerő-adóalap Ft	Adóerőképesség (adóalap x 1,4 %)	Lakosság	1 főre jutó adóerőképesség
			(fő)	
2016.06.30. (2017. évi)	18 550 631 000	259 708 832	10866	23 901 Ft
2017.06.30. (2018. évi)	18 299 285 602	256 189 998	10717	23 905 Ft
2018.06.30. (2019. évi)	18 223 075 747	255 123 060	10633	23 994 Ft
2019.06.30. (2020. évi)	20 057 432 733	280 804 058	10481	26 792 Ft
2020.10.20. (2021. évi)	21 389 885 735	299 458 400	10392	28 816 Ft
2021.07.20. (2022. évi)	21 746 318 634	304 448 461	10279	29 618 Ft
2022.07.20. (2023. évi)	23 091 214 227	323 276 999	10131	31 910 Ft

II. Iparüzési adó – mint teljesítmény mutató

A helyi adóbevételek jelentős része helyi iparüzési adóból származik. Az adó mértéke iparüzési tevékenység után az adóalap 2%-a. A koronavírus-járvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében a Kormány a mikro-, kis- és középvállalkozásnak (KKV) minősülő vállalkozások 2021. és 2022. évi iparüzési adóját 2 % helyett 1 %-ban állapította meg.

Iparüzési tevékenységet 1.236 vállalkozás folytatott Nagyatádon; 529 gazdasági társaság, 597 egyéni vállalkozó és 110 családi gazdálkodó. Az 1.236 vállalkozásból 287 adóalany „kisadózó”, akiknek lehetőségük volt adóbevallás nélkül fizetni az évi 25.000 Ft átalányt. A kisadózók iparüzési adóalapja független a ténylegesen elért árbevételtől, mindenkinél egységesen 2.500.000 Ft adóalapot kell figyelembe venni. 2022. szeptembertől megváltozott a kisadózókra vonatkozó jogszabály, ettől az időponttól kezdve az adózók töredéke választotta az új kisadózási módot (KATA).

A nagyatádi vállalkozások teljesítménye, termelési értékének változása az iparüzési adóbevallásban feltüntetett – Nagyatádra jutó – iparüzési adóalapok összehasonlításával mutathatóak be.

Adóév	Iparüzési adóalap
2017. évi teljesítmény (2018.12.31-i adat)	20 362 073 eFt
2018. évi teljesítmény (2019.12.31-i adat)	21 096 272 eFt
2019. évi teljesítmény (2020.12.31-i adat)	21 570 189 eFt
2020. évi teljesítmény (2021.12.31-i adat)	22 844 733 eFt
2021. évi teljesítmény (2022.12.31-i adat)	24 898 580 eFt

Az elmúlt időszakban az iparüzési adóalap évről évre növekedett, Nagyatádon a vállalkozások gazdasági teljesítőképességének 5%-os volt az átlagos növekedési üteme.

Az alábbi táblázatban a 2022. évben beérkezett 949 db adóbevallásban feltüntetett iparüzési adó összegeit csoportosítottuk a nagyságrendjük alapján. A „bevallott adó” adat az előző évekkkel nem hasonlítható össze, mivel 691 „KKV” adózó 1% mértékkel, míg a többi adózó 2%-os adómértékkel fizette az iparüzési adóalapja után az iparüzési adót. A 287 kisadózót a 10 eFt - 50 eFt kategória sorában tüntettük fel.

2021. évi adóbevallásban bevallott adó	Adózók száma	Bevallott adó összesen (Ft)
0 Ft	201	0
1-10 eFt	307	1 584 867
10 eFt-50 eFt	399	10 822 847
50 eFt-100 eFt	96	6 893 932
100 eFt-1 MFt	182	54 258 203
1 MFt-10 MFt	44	149 917 475
10 MFt-	7	183 799 344
összesen	1236	407 276 668

A vállalkozások 73,4 %-a kisvállalkozás, az éves adójuk nem haladja meg az 50.000 Ft-ot.

51 gazdasági társaság – az adózók mindössze 4,1 %-a – fizetett 1 millió forintnál nagyobb összegű iparüzési adót. Gazdasági súlyuk meghatározó a város életében, hiszen az iparüzési adó 81,9 %-át e vállalkozások fizetik be.

II. Iparüzési adó – mint saját bevétel

	Iparüzési adóbevétel (eFt)	KKV 1% támogatás (eFt)	változás mértéke (eFt)	előző évhez viszonyítva a változás üteme	2018. évhez viszonyítva a változás üteme
2018. év	420 135				
2019. év	438 154		+ 18 019	4%	104%
2020. év	390 429		- 47 725	-11%	93%
2021. év	416 794	86 259	+ 112 624	29%	120%
2022. év	437 145	75 773	+ 9 865	2%	122%

Mind az adóerőképesség, mind az iparüzési adóalap folyamatos növekedése gazdasági növekedést tükröz, azonban az előző években megjelenő iparüzési adóbevétel ezekhez az adatokhoz képest ingadozik. Ennek oka az adófizetés eljárási szabályainak a változása és az adóbevétel számviteli-elszámolási előírásainak összetettsége. A központi költségvetés biztosítja a 2021. és 2022. évben kieső 1% adóbevételnek megfelelő összeget, állami támogatásként.

	2021. év	2022. év
vállalkozások adóbefizetése	400 794 eFt	433 768 eFt
túlfizetés csökkenés miatti adóbevétel növekedés	16 000 eFt	3 377 eFt
helyi iparüzési adóbevétel összesen	416 794 eFt	437 145 eFt
kapott KKV 1%-os kieső adó – előleg tárgyévben	68 621 eFt	75 773 eFt
kapott KKV 1%-os kieső adó – elszámolás következő évben	17 638 eFt	

2022-ben 433.768 eFt iparüzési adóbevételt fizettek a vállalkozások. Az év során az önkormányzatok rendkívüli támogatására (ÖNHKI) pályáztunk, amelynek eredményeként 4,2 millió forint rendkívüli támogatás biztosított fedezetet az adózók által visszaigényelt iparüzési adó túlfizetés átutalására. Ennek eredményeként 3.377 eFt-tal csökkent a vállalkozók felé fennálló fizetési kötelezettségünk. A kötelezettség csökkenése mérlegtétel, a számviteli elszámolási szabályok szerint adóbevétel növekedésnek minősül, ezért a 2022. évi beszámoló adata szerint iparüzési adóbevétel jogcímen 437.145 eFt saját bevétel keletkezett.

Emellett a 2022. évben rendelkezésre álló adatok alapján, 75.773 eFt kieső adót a Kincstár költségvetési támogatás jogcímen két részletben folyósította. 2023-ban a tényadatok szerint elszámolás készül és a kimutatott támogatás-különbözetet a Kincstár 2023. október 31-ig folyósítja.

A 2022. évben az iparüzési adóval kapcsolatos adóigazgatási feladat volt a kb. 1.300 adóbevallás valamint az állami adóhatóságtól (NAV) érkezett adatszolgáltatások feldolgozása. A vállalkozások adataiban bekövetkezett változások tartalmát (vállalkozói igazolvány kiváltása, cégalapítás, telephely létesítés, stb.) a NAV napi adatszolgáltatások keretében juttatja el az önkormányzati adóhatóságokhoz. Ilyen adatszolgáltatás 2236 db érkezett az önkormányzatunkhoz.

EGYÉB ADÓK, DÍJAK

Talajterhelési díj

A környezetterhelési díjról szóló törvény alapján a talajterhelési díj környezetvédelmi célokat szolgál, mellyel ösztönzik a szennyvízkibocsátókat arra, hogy kössenek rá a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára. Talajterhelési díjfizetési kötelezettség azt a kibocsátót terheli, aki helyi vízgazdálkodási hatósági engedély alapján szennyvízelhelyezést alkalmaz és a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem köt rá. Nagyatádon 1.800 Ft-ot kell fizetni köbméterenként.

Az 1800 Ft/m³ adómérték nagy terhet jelent a magánszemély kibocsátók részére, ezért a rendelet alapján mentes az éves vízfogyasztásból 12 m³, továbbá az a feletti rész után 75 % díjkedvezmény illeti meg a magánszemély kibocsátót.

A kibocsátónak a díjfizetési kötelezettségét önadózás keretében évente a tárgyévet követő év március 31-ig kell bevallania és megfizetnie. A benyújtott bevallások alapján 78 ingatlan után a talajterhelési díj számlára 2022. évben 731.288 Ft folyt be, amely a környezetvédelmi alap bevételét képezi. Ezt az önkormányzat a talaj és a felszín alatti víz mennyiségi, minőségi védelmére használhatja fel. A 2022. évben 8 fogyasztó kötött rá a közcsatornára.

Késedelmi pótlék, bírság

Az elmulasztott adókötelezettségek, az adózás során elkövetett jogsértések többségének hatása pénzben kifejezhető. Ennek alapján a törvény négyféle jogkövetkezményt határoz meg. A fizetési határidő lejártát követően az adóhátraléokra késedelmi pótlékot kell fizetni, az adórövidítésért adóbírságot kell kiszabni, az önként feltárt jogsértés esetén önellenőrzési pótlék fizetendő, az egyéb kötelezettségek (bevallás, bejelentés) teljesítésének elmulasztását pedig az adóhatóság mulasztási bírsággal szankcionálja. A 2022. évben 2.198.187 Ft késedelmi pótlék és 191.045 Ft mulasztási és adóbírság került befizetésre.

EGYÉB FELADATOK

a) Adók módjára behajtandó köztartozások

Az önkormányzati adóhatóság feladatkörébe tartoznak mindazok a köztartozások, amelyek beszedését valamely törvény adók módjára rendeli el. Ilyen az okozott kár értékének végrehajtása, a rendőrségi elővezetési költség, a gondozási díj, az egyéb szabálysértési bírság.

Az adók módjára behajtandó köztartozásokat elkülönítetten kell nyilvántartani, és a beszedett tartozást el kell utalni a végrehajtást kérő szerv számlájára. 2022. évben 66 db megkeresésben az 1.084.500 Ft előírásból 98.450 Ft folyt be, mely elutalásra került a megkereső szervnek.

b) Fizetési könnyítések, méltányosságok

Az államháztartásról szóló törvény szabályozza az adóbevételek kezelését oly módon, hogy a tartozás elengedést meg kell jeleníteni az önkormányzat közvetett támogatásaként. Az adóelengedés szabályairól az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény rendelkezik. Az adóhatóság a magánszemély kérelme alapján az adótartozást, valamint más adózók bírság- vagy pótléktartozását mérsékelheti vagy elengedheti. Az alábbi kimutatás adónemenként tartalmazza a méltányosságból elengedett adók összegeit.

A 2020-2022. évben méltányosságból elengedett adók fajtái és összegei

	2020. év		2021. év		2022. év	
	adóalany	Ft	adóalany	Ft	adóalany	Ft
Magánszemély kommunális adója	9	151 500	6	80 000	6	123 000
Talajterhelési díj			1	350 100		
Késedelmi pótlék	1	287	5	537 563		
Összesen	10	151 787	11	967 663	6	123 000

Az adózási morál városunkban kiváló, az adóhatóság 2022. évben 5 vállalkozásnak 26 millió forintra engedélyezett fizetési könnyítést (ezzel segítve a vállalkozások likviditásának fenntartását), mely adó az év folyamán minden esetben határidőben befizetésre került.

c) Adóellenőrzés, adófelderítés

Az adócsoport a törvényes lehetőségeket alkalmazva felderítéseket végez, a nem adózó adótárgyak vonatkozásában. Az adózás rendjéről szóló törvény jelenleg hatályos rendelkezései szerint az adózót bevallási, adatbejelentési kötelezettségének elmulasztása esetén, 15 napos határidő kitűzésével, hiánypótlásra kell felszólítani. Amennyiben az adózó határidőn belül nem teljesít, újabb 15 napos határidő kitűzésével bírságot kell kiszabni, a természetes személy adózó részére 50 ezer, a nem természetes személy adózónak 100 ezer forintot. Az így kiszabott bírság, teljesítés esetén mérsékelhető vagy elengedhető.

E bírság tételek a magánszemélyeket terhelő helyi adókhoz viszonyítva olyan irreálisan magasak, hogy magánszemélyek esetében nem alkalmaztuk, azonban vállalkozások esetében építményadó és a helyi iparüzési adó esetén a múlt évben 5 esetben kiszabtuk.

2022. évben az adókötelezettség teljesítése érdekében építményadó vonatkozásában 11 db, helyi iparüzési adó miatt 146 db, magánszemély kommunális adója után 172 db, talajterhelési díj miatt 31 db szankciót nem tartalmazó felhívást küldtünk ki az adóalanyok részére.

Magánszemély kommunális adójában lehetőséget ad a törvény arra, hogy adatbejelentés hiányában az adóhatóság – közhiteles nyilvántartás alapján – hatósági adómegállapítással is kivetheti az adót. Ez segítséget nyújt és egyszerűsíti az adókimutatás folyamatát. 2022. évben 9 adótárgy esetében történt meg az adókimutatás hatósági megállapítással.

d) Adóvégrehajtás

A végrehajtási eljárás szigorúan szabályozott, magas igazgatási költséggel járó, aprólékos, hosszadalmas eljárás, amelyet adózónként kell lefolytatni. Az adóhatóság a törvények adta keretei között mind jobban kiszélesíti az adótartozások beszedésére tett intézkedéseket. Letiltások, hatósági átutalási megbízások (inkasszó), fizetési felszólítások kibocsátásán túl vállalkozók követelését foglalja le, gépjárművet tilt ki forgalomból.

Behajtási cselekmény	Végrehajtás eredményeként befolyt összeg		
	2020. év	2021. év	2022. év
Inkasszó	18 118 255 Ft	21 960 177 Ft	25 749 645 Ft
Munkabér és nyugdíjletiltás	342 020 Ft	520 891 Ft	1 788 377 Ft
Egyéb cselekmény	21 064 626 Ft	1 306 270 Ft	n.a.
Összesen	39 524 901 Ft	23 787 338 Ft	27 538 022 Ft

A 2022. évben az összes pénzforgalmi adóbevétel 4,4 %-a valamilyen végrehajtási cselekmény révén realizálódott. Az adóhatóságnál nyilvántartott adószámlákon 2022. év végén 41.952.144 Ft adótartozást tartottunk nyilván, mely az összes adóelőírás 7 %-a. Az összes hátralékból 14.118.266 Ft, 94 felszámolás alatt álló cég **behajthatatlannak jelölt tartozása**, azaz „technikai hátralék”, amelynek megtérülésére nincs esély. Az adózás rendjéről szóló törvény alapján nincs lehetőség a felszámolás alatt álló gazdasági társaságok behajthatatlan tartozásainak törlésére. (Még abban az esetben sem, ha a céget a Cégbíróság már törölte.) A fennmaradó 27.833.878 Ft hátralék végrehajtás alá vonható. 2022. év folyamán **elévülés** következtében 6.832.517 Ft adótartozás került törlésre az adószámlákon, amely a Cégbíróság által törölt cégek iparüzési adótartozásából állt.

Adóhátralék változás az elmúlt 3 év vonatkozásában

Adószámlák elnevezése	2020. év	2021. év	2022. év
Építményadó	11 692 541 Ft	11 932 283 Ft	13 475 205 Ft
Magánszemély kommunális adója	7 894 607 Ft	7 693 332 Ft	7 125 436 Ft
Helyi iparüzési adó	18 250 118 Ft	20 499 786 Ft	9 127 414 Ft
Gépjárműadó	8 540 719 Ft	3 828 428 Ft	3 096 754 Ft
Bírság	1 104 084 Ft	1 138 575 Ft	1 114 521 Ft
Pótlék	2 439 453 Ft	4 832 101 Ft	7 827 282 Ft
Talajterhelési díj	367 219 Ft	393 887 Ft	185 532 Ft
Összesen	50 288 741 Ft	50 318 392 Ft	41 952 144 Ft

2022. évben a 778 db végrehajtási cselekmény valamint az elévült tételek törlésének hatására legnagyobb mértékben az iparüzési adóhátralék csökkent. A pótlékhátralék növekedése a jegybanki alapkamat emelkedésének a következménye.

ÖSSZEGZÉS

A 2020. évi helyi adómértékek emelését követően a befolyt adóbevételek nagysága, az adózási morál és az adóztatás tapasztalata alapján megállapítható, hogy Nagyatád Város Önkormányzatának Képviselő-Testülete a helyi adóztatás rendszerét, az adótárgyak körét és az adómértékeket, a lakosság és a vállalkozások teherviselő képességéhez igazodva határozta meg. A 3 fős adócsoport feladatai között 2023. évben is elengedhetetlen az adóztatlan adótárgyak felderítésének folytatása, továbbá az adóhátralékok beszedése, csökkentése.

Kérem a Gazdasági Bizottságot, az önkormányzati adóhatóság 2022. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadására.

Határozati javaslat:

Nagyatád Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Bizottsága a Nagyatád Város Önkormányzata adóhatóságának 2022. évi tevékenységéről és a hatáskörébe tartozó adóbevételek alakulásáról szóló beszámolóját elfogadja.

Határidő: 2023. május 2.

Felelős: Dr. Kovács Ildikó jegyző

Nagyatád, 2023. április 28.

Dr. Kovács Ildikó